

3. Carroll, A. B. A three-dimensional conceptual model of corporate performance / A. B. Carroll // *Academy of Management Rev.* – 1979. – Vol. 4, Issue 4. – P. 497–505. doi: 10.5465/amr.1979.4498296.

4. Carroll, A. B. The pyramid of corporate social responsibility : toward the moral management of organization stakeholders / A. B. Carroll // *Business Horizons.* – 1991. – Vol. 34, Issue 4. – P. 39–48. doi: 10.1016/0007–6813(91)90005–g.

5. Черкашина, А. В. Дослідження сучасного стану соціальної відповідальності найбільших аптечних мереж міста Харкова / А. В. Черкашина, А. А. Котвіцька // *Управління, економіка та забезпечення якості в фармації.* – 2014. – № 3. – С. 36–42.

6. Толочко, В. М. Посилення соціальної відповідальності в діяльності аптечних закладів України / В. М. Толочко, М. В. Зарічкова // *Соціальна фармація : стан, проблеми та перспективи : міжнар. наук.–практ. інтернет–конф., 17–20 бер. 2014 р. / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х. : НФаУ, 2014. – С. 128–132.*

Мяснікова В.П., Гладкова О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах посилення впливу фінансової та політичної кризи національної економіки найважливішими чинниками успішного розвитку вітчизняних підприємств у довгостроковій перспективі є наявність фундаментальної мети розвитку та побудови ефективної системи управління їх фінансами.

По мірі вдосконалення ринкового механізму проблема ефективного управління ресурсами, у тому числі фінансовими стає все більш актуальною для господарюючих суб'єктів. Загальновідомо, що без систематичної та повної інформації про наявних фінансових ресурсах та зобов'язання підприємство може втратити до 20% своїх активів. Сьогодні безліч господарюючих суб'єктів з різними формами власності мають проблеми із застосуванням фінансових ресурсів і в тому числі і з управлінням ними. Вони не оптимізують структуру капіталу, не слідкують за грошовими потоками, розрахунками з дебіторами і кредиторами, державою тощо, не визначають прогностичні фінансові показники і бюджети, залишаються без привабливих за ціною зовнішніх джерел фінансування. Отже, від ефективності управління фінансовими ресурсами багато в чому залежать не тільки результативність фінансово-господарської діяльності підприємства, але і можливість її подальшого розвитку та просування на ринку.

Ключові цілі управління фінансами підприємства — це максимізація прибутку, капіталізації ринкової вартості та платоспроможності (ліквідності) компанії в цілях задоволення інтересів власників. Реалізація цих цілей входить в обов'язки керівника фінансового підрозділу компанії. У загальному виді їх можна поділити на наступні:

Ціль №1. Максимізація прибутку за відповідний період часу. Управління фінансами комерційного підприємства націлене на отримання прибутку. Максимізація цього показника, відповідно, це те, до чого прагне кожна компанія. Прибуток не тільки дозволяє забезпечити подальший розвиток підприємства (за рахунок інвестування у різні напрямки), але і відбиває ступінь ефективності його роботи. Від зростання прибутку безпосередньо залежить збільшення доходів власників бізнесу.

Ціль №2. Зростання вартості акціонерного (власного) капіталу. Публічні компанії, акції яких обертаються на фондовому ринку, зацікавлені в збільшенні їх ринкової вартості або капіталізації компанії. По-перше, це впливає на розмір виплачуваних дивідендів акціонерам. По-друге, від ринкової вартості компанії залежить розмір прибутку, яку акціонер отримає під час продажу свого пакета, або в разі реструктуризації чи банкрутства компанії.

Ціль №3. Забезпечення ліквідності (платоспроможності). Максимізація прибутку і ринкової вартості компанії тісно взаємодіє з підтриманням її ліквідності, або платоспроможності. Ліквідність — це можливість підприємства своєчасно і в повному обсязі розраховуватися за своїми боргами. Управління платоспроможністю відбувається за рахунок формування і підтримки платіжної дисципліни компанії. В її основі лежить управління дебіторською та кредиторською заборгованістю: попередній аналіз платоспроможності контрагентів, моніторинг дотримання дебіторами умов щодо оплати відвантажених товарів, формування резервів за простроченими боргами і їх списання по закінченні трьох років, своєчасне погашення власних боргів, у тому числі за рахунок кредитних ресурсів.

Сучасна практика організації фінансового менеджменту в компанії свідчить про те, що в рамках управління фінансами кожна комерційна організація зобов'язана регулярно складати наступні види звітів: бухгалтерський баланс, звіт про прибутки та збитки (фінансові результати), а також додатки до них (звіт про зміни капіталу, звіт про рух грошових коштів, звіт про цільове використання отриманих коштів). Ключовими методами управління фінансами є операційна система, контроль і коротко- та довгострокове планування. Грамотно організована операційна система підприємства впливає на фінансові результати діяльності (прибуток або збиток), що дозволяє оптимізувати рух грошових коштів та мінімізувати витрати. Контроль фінансів дає можливість проводити план-факторний аналіз значущих показників діяльності, виявляти помилки та недоліки в системі управління фінансами та оперативно їх виправляти. Планування є основою фінансового менеджменту. Воно будується на аналізі поточного стану організації і складанні планів розвитку компанії з урахуванням обраної стратегії, умов ринкового середовища і впливу інших зовнішніх чинників. Фінансовий план організації базується на інформації, отриманої з різних джерел (наприклад, з бухгалтерської й статистичної звітності). Ефективна операційна система, планування і контроль дозволяють мінімізувати потенційні ризики для компанії. Крім того, в рамках ризик-менеджменту застосовуються і інші методи управління фінансами підприємства, такі як:

1. Моделювання – створення та аналіз можливих варіантів розвитку компанії при наявності декількох змінних. Дає можливість заздалегідь розробити план дій компанії при реалізації негативних сценаріїв.

2. Моніторинг – це прогнозування, виявлення умов появи і аналіз результатів настання ризикових подій.

3. Об'єднання ймовірних небезпек для бізнесу дає можливість мінімізувати ймовірні збитки компанії.

4. Поділ відповідальності, що припускає делегування відповідальності за настання ризикових подій всім учасникам фінансових відносин (інвесторів, контрагентів, іншим структурним підрозділам компанії).

5. Виключення втрат, що дає можливість оцінити потенційно неефективні фінансові рішення, прорахувавши збитки компанії від їх реалізації (наприклад, використовувати довгостроковий банківський кредит для фінансування касового розриву).

6. Диверсифікація, що означає інвестування в різні активи, які відрізняються за термінами, прибутковості і, відповідно, ризикованості.

Тож, процес управління фінансовими ресурсами підприємства складається з послідовних етапів прогнозування, планування, організації, контролю і регулювання. Кожен етап процесу управління виконує свою певну функцію і призначення, і тісно взаємопов'язані з іншими функціями управління. Тільки своєчасне і якісне виконання певних дій, що лежать в основі кожного з етапів, приведе до забезпечення ефективного використання фінансових ресурсів.

Узагальнюючи все вищенаведене можна сказати, що жодне підприємство не може функціонувати без фінансових ресурсів, адже це ті кошти, як забезпечують здійснення

усіх видів діяльності підприємства та дозволяють йому отримувати прибутки. Існує безліч підходів до визначення сутності фінансових ресурсів підприємств, але всі вони зводяться до того, що це частина грошових коштів підприємства, що формуються в процесі розподілу і перерозподілу національного багатства, внутрішнього валового продукту і національного доходу. Вони акумулюються за рахунок власного, позиченого й залученого капіталу, перебувають у розпорядженні суб'єкта господарювання і є необхідними для виконання ним фінансових зобов'язань, здійснення витрат з метою забезпечення процесу розширеного відтворення та отримання прибутку від виробничо-господарської діяльності.

Доцільним є створення ефективної системи управління фінансовими ресурсами на підприємстві, що буде сприяти відновленню їх конкурентоспроможності, збільшенню добробуту власників, більш швидкому оновленню основних засобів тощо. В комплексі це дозволить забезпечити платоспроможність та відповідний рівень рентабельності компанії. Основною умовою формування даної системи є наявність висококваліфікованих кадрів, які зможуть забезпечити якість прийняття оптимальних управлінських рішень.

Література

1. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посібн. / О.В. Кнейслер, І.С. Гуцал, О.Р. Квасовський, Н.Я.Спасів. – Тернопіль: Вектор, 2016.
2. Управление финансовыми ресурсами / И.А. Бланк. – М.: Омега-Л: Эльга, 2013. – 767 с.
3. Ковалев А.С., Кочановская О.М. Методические подходы к формированию системы управления финансовыми ресурсами предприятия // Финансовые исследования. – 2016. – №13
4. Юзвович Л.И., Вертипрахова Е.П. Современная дефиниция финансовой политики предприятия в системе корпоративного управления // Фундаментальные исследования.– 2014 – №5.
5. Макарова В.И., Явкина М.Г. Анализ и планирование финансового состояния в системе управления формированием инвестиционных ресурсов промышленного предприятия // Вестник Волжского университета им. В.И. Татищева.– 2011. – №24.

Пегусова А., Посилкіна О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИКИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Зовнішньоекономічна логістика спрямована на оптимізацію товаропотоків, що виходять за межі держави, в якій функціонує підприємство [1].

Завданнями зовнішньоекономічної логістики підприємства є:

- оптимізація руху матеріальних, фінансових та інформаційних потоків, що виходять за межі підприємства і за межі держави;
- підвищення якості логістичного сервісу підприємства, в тому числі й транспортно-експедиційного обслуговування;
- підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства на міжнародному ринку за рахунок зниження логістичних витрат [2].

Ускладнення ринкових відносин і посилення конкуренції сьогодні призводить до трансформації логістичних систем, що виражається в таких тенденціях:

- зростанні швидкості, інтенсивності та складності матеріальних й інформаційних потоків, ускладненні інформаційних та фінансових взаємовідносин між логістичними партнерами;